Po konfiskavimo antroji laida

Przesyłka opłacona ryczałtem.

AIDAS

VILNIAUS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
eina antradieniais ir penktadieniais

DUODA NEMOKAMUS PRIEDUS
Ūkininkams — „ŪKININKĄ"
Vaikams — „VARPELĮ"

Nr. 14a | Vilnius 1938 m. birželio 17 d. | Pirmi metai

Šiame numeryje

Baltijos valstybių minist. konferencija

Kaip jau buvo rašyta, birželio 10—12 dienomis Latvijos sostinėje įvyko Baltijos trijų valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių, kitaip sakant, prieš keletą metų sudarytos Baltijos Santarvės konferencija, kurioje dalyvavo visų šių trijų valstybių užsienių reikalų ministeriai su savo delegacijomis. Lietuvos delegaciją sudarė užsienių reikalų min. Lozoraitis, užsienių reikalų ministerijos gen. sekretorius Urbšys, užsienių reik. ministerio sekretorius Bačkys, pasiuntinys Taline Dailidė ir pasiuntinybės reikalų vedėjas Rygoje Brėdikis.

Pirmą konferencijos dieną visų trijų valstybių užsienių reikalų ministeriai buvo apsilankę pas Latvijos Prezidentą Ulmanį, su kuriuo aptarė konferencijoje keltinus klausimus.

Baltijos valstybių užsienių reikalų ministerių aštuntoji iš eilės konferencija Rygoje pasibaigė ir paskelbė oficialų pranešimą.

Pranešime nurodyta, kad užsienių reikalų ministeriai, apsvarstę savo vyriausybių ir tarptautinę politiką, konstatavo, jog Baltijos valstybių santarvė sudaro tvirtą taikai ir tų valstybių veikimui pagrindą. Ministeriai pareiškė nusistatymą rūpintis, kad jų atstovaujamųjų valstybių bendradarbiavimas būtų našus, ir su pasitenkinimu pabrėžė faktą apie sudarytąsias sutartis dėl apyvartos vekseliais ir čekais ir dėl nusikaltėlių išdavimo.

Kita konferencija bus sušaukta gruodžio mėn. Kaune. Estijos ministeris Selteris ir Lietuvos min. Lozoraitis su palydovais birželio 13 d. išvyko namo. Min. Selteris nusiskubino pasitikti min. Beką.

Min. Bekas Estijoje

Birželio 13 d. į Taliną atskrido užsienių reikalų ministeris Bekas. Jo pasitikti išėjo Estijos užsienių reikalų ministeris Selteris su keliais palydovais. Susitikimas buvęs nepaprastai širdingas. Tą pat dieną svečiui pagerbti estai surengė iškilmingus pietus, kuriuose dalyvavo nemaža Estijos aukštųjų valdininkų ir kariškių. Per tuos pietus abudu ministeriai pasakė įvykiui pritaikintas kalbas Jose buvo pabrėžta, kad abi valstybes riša stiprūs draugingumo saitai.

Nemažiau širdingai min. Beką sveikino ir estų spauda. Joje netrūko balsų, pareiškusių vilties, kad, pavojui ištikus, Lenkija stosianti ginti Estijos nepriklausomybę.

Čekoslovakija po rinkimų

Birželio 12 d. Čekoslovakijoje buvo paskutinieji rinkimai atstovų į valsčių savivaldybes. Sudetų krašte, kur gyventojų daugumą sudaro vokiečiai, rinkimus jie ir laimėjo. Mat, jie yra susimetę į vieną nacionalsocialistų partiją ir ši todėl surinko per 90 nuošimčių visų vokiečių balsų; kitos vokiečių partijos, kurios dar išliko gyvos, gavo labai nedaug balsų. Lenkų spauda taip pat džiaugiasi, kad per šiuos rinkimus lenkai buvo vieningi ir savo valsčiuose taip pat turės atstovų daugumą. Tik slovakai suskilo. Autonomijos šalininkai, kuriems vadovauja kun. Hlinka, surinko tik apie ketvirtąją dalį visų slovakų balsų; kiti slovakai susiskaldė tarp įvairių partijų. Šiems rinkimams pasibaigus, pasibaigs ir dažni susirėmimai tarp įvairiai nusiteikusių gyventojų ir valstybėje greičiau grįž ramumas.

Lietuvos teatro veikla

Lietuvos teatras, šiemet minėdamas savo krašto nepriklausomybės 20 metų sukaktuves, turėjo pasirinkęs skirtingą repertuarą, su kuriuo vykusiai pasirodė Kaune ir provincijoje. Valstybės drama ir opera pastatė visa eilę žymiausių veikalų.

Atėjus pavasariui, dramos ir operos teatrai buvo perkėlę savo vaidinimus į provincijos miestus. Ten turėjo didelio pasisekimo.

Birželio 15 dieną Lietuvos drama ir opera užbaigė savo šių metų pavasario sezoną ir išsiskirstė vasaros atostogų. Paskutinę dieną dramos teatras vaidino dramą „Aušros sūnūs", o operos teatras — operą „Aidą", kurioje svarbiausias roles turėjo Kipras Petrauskas ir amerikietė dainininkė Drangelienė.

Lengvatų liudijimai kitų kraštų lietuviams

Lietuvos Rygos laikraštis „Lietuvių Balsas" rašo, kad ministerių kabinetas nutarė, kad Lietuvon atvykstą, Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvių proga, užsienyje gyveną Lietuvos piliečiai ir lietuviai, kitų valstybių piliečiai, vietoje vizų gauna „liudijimus lengvatoms gauti". Tie liudijimai leidžia atvykti Lietuvon ir grįžti ir, be to, suteikia įvairių lengvatų susisiekimo atžvilgiu.

Tie liudijimai bus duodami Lietuvos pasiuntinybėse bei konsulatuose užsienyje. Jei kas dėl kurių nors priežasčių tokių liudijimų nesuspės gauti pasiuntinybėse ar konsulatuose, juos galės gauti prie sienos, pereinamuose punktuose.

Plečiama Lietuvos prekyba su Anglija

Sugrįžęs iš Anglijos Lietuvos „Pienocentro" pirmininkas J. Glemža pareiškė, kad Lietuvos sviestui ir kiaušiniams paskutiniuoju metu Anglijoje yra surastos naujos rinkos. Be Londono ir Mančesterio, daugiau Lietuvos sviesto ir kiaušinių bus vežama į Glazgovo rajoną, kuris yra Anglijos šiaurėje ir kuriame gyvena nemaža lietuvių. Pačiame Glazgove lietuvių yra apie 2.000, daugiausia anglies kasyklų darbininkų ir įvairių smulkių amatininkų.

Apskritai, paskutiniuoju metu „Pienocentras" savo prekybinius reikalus Anglijoje yra pagerinęs. Lietuvos sviestas ir kiaušiniai ten vis noriau perkami, vis daugiau jie paskleidžiami po visą kraštą ir aukštesnės kainos už juos gaunamos. Šiemet ir sviestui ir kiaušiniams kainos yra dar kiek aukštesnės, kaip pernai. Šiemet bus galima daugiau šių produktų parduoti, nes mažiau į Angliją pradėjo sviesto pristatinėti kiti užjūrių kraštai. Sviesto per pirmuosius penkis mėnesius šiemet Lietuva daugiau eksportavo, nei pernai, arti 9%, o kiaušinių — net 20%. Pernai per pirmus penkis mėnesius kiaušinių buvo eksportuota 40 mil., šiemet — beveik 52 milijonai.

Lietuvių Tautinės Olimpiados komitetas

Kaip žinia, šiemet liepos mėnesio antroje pusėje rengiama pirmoji lietuvių sporto Olimpiada, kurioje pasirodys viso pasaulio lietuviai sportininkai.

Šios Olimpiados pirmininku yra paskirtas Kūno Kultūros Rūmų direktorius Vytautas Augustauskas.

Tautinės Olimpiados globėju sutiko būti Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona. Olimpiados Komitetan pakvietė ministerį pirmininką Vl. Mironą, Seimo pirmininką inž. Šakenį, Švietimo ministerį prof. Tonkūną, Žemės Ūkio ministerį Tūbelį, Susisiekimo ministerį inž. Stanišauskį, Kariuomenės vadą ir Krašto apsaugos ministerį brig. gen. Raštikį, Užsienio reikalų ministerį Lozoraitį, Finansų ministerį Indrišiūną, Vidaus reikalų ministerį Leoną, Teisingumo min. Masiulį, Seimo prezidiumo vicepirmininką agr Gilvydį, Seimo prezidiumo sekretorių Kviklį ir Gaudavičių, Klaipėdos krašto gubernatorių Kubilių, Direktorijos pirmininką Baldžių, Kariuomenės štabo viršininką Černių, Kauno miesto burmistrą Merkį, Amerikos lietuvių veikėjus Zurį ir Laukaitį, Amerikos lietuvių sporto S-gos pirmininką Venclovą, Maž. Lietuvos patriarchą Jankų ir Latvijos Lietuvių Sąjungos pirmininką prel. D. Jasinską.

Lietuvos karo atstovas

Lietuvos karo atstovu (atašė) į Lenkiją paskirtas ligšiolinis Lietuvos karo atstovas Rygoje pulk. Meškauskas.

Vokietija nemoka Austrijos skolų

Vokietija, kaip žinome, atsisakė mokėti kitoms valstybėms skolas, kurias buvo užtraukusi Austrija, kai buvo nepriklausoma valstybė. Aštuonios valstybės: Anglija, Prancūzija, Čekoslovakija, Belgija Olandija, Švedija, Danija ir Šveicarija, šiomis dienomis išsiuntė Berlynan bendrą protesto notą dėl tokio Vokietijos pasielgimo. Tos notos nepasirašė tik Italija, nors ir ji savo metu Austrijai skolino ir jos skolų grąžinimą kitiems garantavo.

Visos valstybės, išskyrus Angliją, yra linkusios tuojau griebtis griežtų priemonių, kurios patikrintų joms paskolintų pinigų grąžinimą. Anglija dar mėginsianti derėtis ir, tik šioms deryboms nepasisekus, suims Vokietijos kapitalus, esančius Anglijoje, ir jais atlygins visus anglus ir jų bankus, kurie skolino Austrijai.

Šis nesusipratimas nepergeriausius Anglijos ir Vokietijos santykius dar labiau pablogino. Tačiau laukiama, kad Vokietija Anglijai nusileisianti.

Vokietija prieš Čekoslovakiją

Birželio 12 d. Štetine Vokietijos kanclerio pavaduotojas Hesas pasakė didelės reikšmės politinę kalbą. Joje jis nupasakojo Vokietijos pastangas taikiu būdu išgauti Sudetų vokiečiams plačiausią autonomiją. Už visus neramumus, kurie buvo sukrėtę Europą per paskutines savaites, Hesas kaltino vien Čekoslovakiją. Ji, pasak jo, nesugebanti patikrinti savo piliečiams saugumo ir esanti visų sukrėtimų šaltinis. Jei ne šaltas Sudėtų vokiečių kraujas ir susiklausimas, galėję būti daug svarbesni įvykiai visoje Europoje. Vokietija ir toliau, esą, remsianti savo tautiečius, — suprask, kurstysianti juos prieš Čekoslovakiją.

Tą dieną į Štetiną atvyko ir Hitleris ir priėmė 60.000 nacionalsocialistų paradą. Hesas savo kalboje į padanges kėlė jojo nuopelnus Vokietijai ir vokiečių tautai.

Heso kalba dar kartą parodė, kad Vokietija yra griežtai nusistačiusi prieš Čekoslovakiją ir nenurims, kol tinkamai neaprūpins savo tautiečių reikalų.

— Nesusipratimai tarp Ekvadoro ir Peru išlyginami, karo tarp jų jau nebūsią.

— Ispanijos raudonieji per visą naminį karą išžudė apie 15.000 dvasininkų.

Sąmoninga tauta negali pražūti

Taip, istorija dar nežino, kad bent viena sąmoninga tauta būtų kada nors išnykusi iš gyvųjų tautų tarpo. Ir drąsiausiai galima tvirtinti, kad šitokių faktų niekuomet istorijoj nebus, nes *sąmoninga, tautiškai apsisprendusi tauta negali pražūti. Jokia žemiška jėga niekuomet neįstengė ir neįstengs sunaikinti sąmoningos tautos.* Tautinė sąmonė yra tautos gyvybės ženklas. Tiesa, atsitinka, kad ir labai gausingos tautos ilgainiui išnyksta, bet jos išnyksta tik tada, kai jau nebetenka tautinės sąmonės. Savaime aišku, kad netekusią tautinės sąmonės tautą labai lengva sunaikinti arba asimiliuoti, bet tegu kas pasigiria, sunaikinęs nors mažiausią sąmoningą tautą. Niekas šitokiu žygiu negali ir niekuomet negalės pasigirti. Kol tauta yra autiškai apsisprendusi, ji gali amžius gyvuoti. Tauta gali neturėti savo valstybės, vadinas, gali neturėti politinės laisvės, gali būti kitų vergiama ir smarkiausiai persekiojama, bet, kol joje yra gyva tautinė sąmonė, ji gali ir nelaisvėje gyvuoti. Žinia, nelaisvėje gyventi labai sunku, tenka nuolat patirti visokių skriaudų, bet, *jeigu tik tauta yra tautiškai sąmoninga, i visuomet bus gyva ir gaji.*

Visokie kitų tautų pavergėjai gerai numano, kokią reikšmę tautoms turi jų tautinė sąmonė. Jie visokiais būdais stengiasi nuslopinti, užmigdyti vergiamų tautų tautinę sąmonę, nes žino, kad lengviausia pavergtą tautą sutirpdyti tik tada, kai ji yra jau nebetekusi tautinės sąmonės. Tokiai tautai vis tiek, kas ją valdo. Dažniausiai betgi būna taip, kad, *pradėjus kurią tautą smarkiai persekioti, pradėjus slopinti jos tautinę sąmonę, toji tauta tautiškai greičiau atsigauna, atgyja, susipranta ir jau tada žūt būt stengiasi nepasiduoti nutautinama, ima kovoti už savo teises, už savo būvį, ir anksčiau ar vėliau išsikovoja sau laisvę.* Tokių pavyzdžių istorijoje yra labai daug.

Panašiai buvo ir su lietuvių tauta. Buvo laikai, kada lietuvių tauta turėjo labai galingą savo valstybę, vėliau betgi toji valstybė žlugo, o lietuvių tauta buvo kitų pavergta. Mažu pamažu buvo jau pradėjusi nykti ir lietuvių tautinė sąmonė. Jeigu liaudyje lietuvystė dar kiek laikėsi, tai tik pasąmoningai. Artinosi laikai, kada lietuvių tauta galėjo visai išnykti. Kitų šalių mokslininkai buvo jau pradėję rinkti apie lietuvių tautą visokią istorinę medžiagą, kuri ateityje turėjo rodyti, kad ten ir ten senovėje gyveno lietuvių tauta, bet dabar jos nebėra. *Bet vis dėlto lietuvių tauta neišnyko, o neišnyko todėl, kad rusų buvo žiauriai persekiojama.* Tie persekiojimai kaip tik ir sužadino lietuvių tautinę sąmonę, sukėlė lietuviuose priespaudai pasipriešinimą. O atgijus tautinei sąmonei, prasidėjo stiprus lietuviu tautinis atgimimas. Ir jau tada rusų valdžia nieko negalėjo su lietuviais padaryti, nors lietuvių tauta, palyginti, buvo negausi, nedidelė. *Niekas lietuvių tuomet nebaidė, nei kalėjimai, nei trėmimai iš savo tėvynės.* Kartą atgijusi tautinė sąmonė, juo toliau, juo labiau lietuviuose brendo. Veikli pasidarė ne tik išėjusi iš liaudies inteligentija, atseit, šviesuomenė, bet ir pati liaudis. Pamažu rusų valdžia turėjo su lietuvių reikalavimais skaitytis, turėjo grąžinti spaudos laisvę ir turėjo suteikti lietuviams nors šiokių tokių politinių teisių.

Nėra abejonės, kad lietuviai būtų nieko nelaimėję, jeigu būtų nekovoję už savo teises, jeigu nebūtų reikalavę, kas jiems, kaip sąmoningai tautai, priklausė. Pagaliau, atsitiko taip, kad visa carinės Rusijos imperija žlugo, o lietuviai susikūrė savo nepriklausomą valstybę.

Dabar lietuvių tautos jau nieks neįstengs sunaikinti, nieks neįstengs sunaikinti netgi mažiausios jos dalies, nes ji jau yra susipratusi ir turi gyvą tautinę sąmonę.

Taigi sąmoninga tauta negali pražūti. *N. N*

Lietuvių pasirodymai kitur

Lietuviai Baltijos tautų kongrese

Birželio 16 dieną Latvijos sostinėje Rygoje įvyks Baltijos tautų—lietuvių latvių ir estų bendradarbiavimo kongresas. Į jo atidarymą atvyks Latvijos Valstybės prezidentas K. Ulmanis ir vyriausybės nariai. Atidarymo iškilmės bus transliuojamos per Lietuvos, Latvijos ir Estijos radijo stotis.

Pirmają kongreso dieną numatyti du referatai. Pirmas skaitys Lietuvos Valstybės Tarybos narys J. Vileišis. Jis skaitys tema: „Baltijos valstybių pasiekti vaisiai per 20 metų". Antrą dieną latvis Salnitis skaitys paskaitą apie natūralų Baltijos tautų prieauglį.

Be to, kongreso darbų tvarkoje dar numatyta: 1) Baltijos valstybių miestų sąjungos konferencija, 2) Baltijos valstybių spaudos atstovų prezidiumo sueiga, 3) Baltijos Patronatų Draugijos sueiga, 4) Baltijos valstybių sveikatos globojimo organizacijų konferencija, 5) Baltijos valstybių Rotary-klubų konferencija, 6) Baltijos valstybių centralinių kooperacijos organizacijų atstovų pasitarimas, 7) Baltijos valstybių vaistininkų konferencija, 8) Baltijos valstybių ugniagesių sąjungos sueiga, 9) Baltijos tautų bendradarbiavimo biuro posėdžiai, konferencijų dalyvių eisenos, paradai ir kt.

Šio kongreso proga bus surengta „Baltijos savaitė", kurios metu lietuvių, latvių ir estų organizacijų atstovai ir svečiai, šalia savo posėdžių ir konferencijų, dalyvaus latvių ir estų dainų šventėse, kurios įvyks Rygoje ir Taline. Tuo pačiu laiku kongreso ir „Baltijos savaitės" iškilmių dalyviai aplankys žymesnes Latvijos ir Estijos valstybių vietas.

Kaip matyti, tai bus vienas iš ryškiausių lietuvių, latvių ir estų tautų bendradarbiavimo pasirodymų. Be abejo, jis šias tris Baltijos tautas dar labiau suartins ir dar stipriau nuteiks bendriems ateities darbams už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos organizacijos šiam kongresui ruošiasi su dideliu atsidėjimu. Kartu su organizacijų atstovais vyks į Rygą ir šiaip nemaža žmonių. Kartu vyksta ir Lietuvos šaulių choras, kuris dainuos Rygoje ir Taline.

Lietuvių amatininkų darbai Berlyno parodoje

Nuo gegužės mėnesio pabaigos Berlyne vyksta pirmoji tarptautinė amatų paroda, kurioje dalyvauja beveik visos Europos valstybės. Šioje parodoje su savo atskiru paviljonu dalyvauja ir Lietuva. Jos pavilijone išstatyti amatų įmonių, amatų mokyklų ir atskirų amatų dirbtuvių įvairūs dalykai. Šioje parodoje Lietuvai pasirodyti yra nelengva, nes ji tokioje parodoje dalyvauja pirmą kartą ir turi pasirodyti greta kitų aukštos amatų kultūros tautų. Tačiau Lietuvos amatininkų pasirodymas jau yra susilaukęs didelio pasisekimo. Lietuvos skyriumi ne tik labai domėtasi, bet ir už išstatytus amatininkų dirbinius suteikta eilė pažymėjimų, kurių tarpe ir du aukščiausi: vienas Lietuvos amatams ir jų reprezentantui — tautiniam Lietuvos skyriui, — antras — Lietuvos moterų tautiškiems drabužiams. Be to, apdovanoti sidabro medaliais lietuvių baldai, keramika, audiniai, kilimai, mezginiai, medžio drožiniai ir gintaro dirbiniai.

Lietuviai Europos tautų šventėje

Kiekvienais metais Vokietijoje, Hamburgo mieste rengiama iškilminga Europos tautų šventė, į kurią paprastai yra kviečiamos visos Europos tautos. Tokia šventė šiemet buvo birželio mėnesio 9—12 dienomis. Šventės programoje buvo trys tautiškųjų šokių vakarai, iškilminga eisena Hamburgo miesto gatvėmis, dainuojant tautiškas dainas ir griežiant tautinę muzikų. Be to, šventės proga buvo atidarytos tautų meno parodos, buvo surengti koncertai, sporto varžybos ir kt.

Lietuva šioje tautų šventėje pasirodė pirmą kartą. Iš Lietuvos buvo nuvykusi reprezentacinė grupė, kuri, pasipuošusi lietuviškais tautiškais drabužiais, Hamburge pasirodė labai gražiai. Lietuviai ypatingai išsiskyrė iš kitų tarpo savo būdingais lietuviškais tautiškais šokiais, dainomis ir skudučių muzika. Apskritai, lietuviai ir čia pasirodė neblogiau už kitas Europos tautas.

Lietuvių muzikų pasirodymas užsienyje.

Kauno savaitraštis „Mūsų Kraštas" rašo, kad šiomis dienomis grįžo iš Belgijos sostinės Briuselio kompozitorius Vytautas Bacevičius, dalyvavęs ten tarptautinėse pianistų (fortepijono) rungtynėse, kaip teisėjų komisijos narys.

Tokios muzikų varžybos Briuselyje įvyksta kasmet. Šiuos susitikimus įsteigė vienas turtingas belgas, mirdamas užrašęs metinę premiją geriausiam pasaulio muzikui. Šiose varžybose dalyvauja geriausios pasaulio jėgos. Kiekviena tauta siunčia tokiomis progomis gabiausius savo pianistus. Šią šventę globoja Belgijos karalius Leopoldas ir karalienė motina Elžbieta, kurie patys yra dideli muzikos mėgėjai ir rėmėjai.

Tarptautinių Briuselio varžybų teisėjų komisiją sudaro visų tautų muzikos žinovai. Lietuvai šiemet atstovavo pianistas Vytautas Bacevičius. Drauge su kitais jis skirstė premijas geriausiai pasirodžiusiems pianistams. Už šį darbą jis karalienės buvo apdovanotas ordinu. Bacevičius buvo belgų valdžios svečias ir gyveno vienoje gražiausioje Briuselio pilyje, dalyvavo visuose priėmimuose pas karalių ir kitus aukštus belgų vyriausybės bei visuomenės žmones. Karaliaus šeima domėjosi Lietuva ir jos muzika.

Šiose muzikų rungtynėse pirmą dovaną laimėjo sovietų pianistas Gilel, antrą vietą — anglė Johnston, o trečią — vėl sovietų muzikas Frier. Suvažiavime be varžybininkų dalyvavo žymiausi senesnės kartos pasaulio kompozitoriai. V. Bacevičius su jais turėjo progos susipažinti asmeniškai. Įdomu pastebėti, kad garsiojo muziko Rubinšteino žmona puikiausiai kalba lietuviškai. Ji yra kilusi nuo Ilguvos.

V. Bacevičius, bendraudamas kelias savaites su garsenybėmis, užmezgė pažintis ir gavo visą eilą kvietimų koncertuoti Briuselyje, Paryžiuje ir Bulgarijos sostinėje Sofijoje.

Birželio 17 d. Londone įvyksta tarptautinės muzikų draugijos šešioliktoji šventė, vadinama festivaliu.

Šioje draugijoje susibūrusios geriausios viso pasaulio muzikinės jėgos: kompozitoriai ir dirigentai. Kasmet rengiamose šventėse konkurso būdu priimami įvairių tautų muzikų kūriniai. Reikia pažymėti, kad pasiūlymai yra labai gausūs ir ne kiekvienas gali patekti į šią šventę. Atrenkami patys geriausieji. Juk šiai draugijai priklauso šimtai geriausių kompozitorių iš viso pasaulio.

Į šių metų Londono šventės programą pateko ir jaunas lietuvių kompozitorius Jeronimas Kačinskas, kuris šiomis dienomis išvyksta į Londoną. Šventėje bus atliktas jo garsus kūrinys nonetui. Šį kūrinį išgarsino keliose Europos sostinėse čekų nonetas, kuris turėjo koncertą ir Kaune. J. Kačinskas dabar gyvena Klaipėdoje, dėsto tėnykštėje konservatorijoje ir jau nemaža yra nusipelnęs mūsų muzikos kultūrai. Prieš keleris metus Klaipėdoje buvo suorganizavęs operą ir simfoninius koncertus.

Jaunasis kompozitorius baigė su pagyrimu Prahos konservatoriją, ten mokėsi pas garsųjį ketvirtatonių muzikos kūrėją (tokia moderniosios muzikos kryptis) išradėją prof. Bendą. J. Kačinskas gabiai pasisavino savo mokytojo sistemą.

Londono šventė bus reikšmingiausias metų įvykis muzikos gyvenime. Čia susirinks rinktinė pasaulio publika, statomieji kūriniai pateks į pasaulinę spaudą. Reikia pasidžiaugti, kad, greta kitų kraštų, bus minimas ir Lietuvos vardas.

PETRAS SVYRA

NAUJI LAIKAI ATEINA

1)

Saulė slėpėsi už šilų, kai Zigmas, uždaręs tvartan arklį, atsisėdo šalia sergančios žmonos ant sūsparos po pirkaite.

Ore įkyriai zirzino uodai, o medžių lapuose čirškė beržiniai grambuoliai.

Zigmas, gindamasis nuo įkyrių vabalų, kalbėjosi su sergančia žmona.

— Zigmai! tai jau paskutines bulves parvežei? — paklausė žmona.

— Paskutines. Dar gal bus kokis pusvežimis, ir galas.

— Ojoj! kap greitai. Ik Sekminių visas išvarėm!

— Taigi ir aš nesuprantu. Ana, praėjusiais metais užtekdavo mažiausiai ik Petrinių.

— Nu, ir sakyk, kas bus?

— O ar aš žinau? — patraukė pečiais Zigmas. — Reiks kentėt ir laukt.

— Neužmiršk, kad aš nieko negaliu. Reikėtų pas daktarą nuvažiuot. Pasakytų nor kokia liga.

Zigmas nuleido galvą. Jis žmoną mylėjo. Nuo jungtuvių su ja santaikoje gyveno. Bet šiemet pavasarį jo Jonė visiškai paliego. Džiūsta moteris, o jis jai niekuo negali padėti.

— Kad nors pinigų būtų, tai žmogus ką nors jau darytum. Nuvežtum pas daktarą, ar kitur kur ieškotum patarimo — dažnai Zigmas pagalvodavo.

O iš kur pinigų gaut?!

Vienintelė Zigmo paguoda yra sūnus-Jonas. Pažiūrėjęs į savo sūnų, Zigmas visuomet nurimsta. Jonas-bernas: senai jau metė ganyti. Dabar padeda tėvui.

Zigmas netinginys. Dirba, kiek išgalės leidžia. Bet geriau įsitaisyti negali. Žemės maža! Kad jos turėtų daugiau, geriau gyventų. O dabar tai taip turi verstis, kad tik galiuką su galiuku sumegstų. Ištisas dienas, ar tai vaikščiodamas po savo sklypą, ar tai žiūrėdamas tuščio svirno, pirkaitės, tvartų, kluono — vis galvoja, kaip galėtų pagerinti sau gyvenimą. Zigmas turėjo gerą būdą. Nemėgo be reikalo taukšėti ir žodžių vėjais leisti. Kaimynai už tai jį gerbė, kaipo teisingą, artimą, savą žmogų.

Ypatingai jaunimas mėgo jo sūnų Joną. O Jonas, nors ir varguose augęs, kažkodėl buvo visuomet linksmas. Retai žmonės matydavo jį liūdną esant. Nors gyvenimas jį kaustė, tačiau jis jam nepasiduodavo: mušėsi iki paskutiniųjų ir stengėsi pakilti aukščiau. Jonas rengėsi prie naujo gyvenimo.

— O kur gi Jonas? — paklausė ilgai tylėjęs Zigmas.

— Išėjo žuvauti. Sakė, nors vakarienei parnešiąs kelias.

— Tai kas gi jam? Vakaras jau, o jo dar nėra.

— Pareis.

— Kad tep žmogus turėtai skatiko, tai apvesdintai. O dabar kas už jo eis? Nebent kokia samdininkė.

— Nėra su mūsų Jonu bėdos. Vagi, dar nuo skynių, kai vakarėliuos rengdavo, kap susnešė su Krušo Prani, tai ir dabar nemeta.

— Su kuo? su Krušo Prani? Tepgi išsirinko. Žinoma, jis jos nemes, bet anoji jį tai pames. Argi Krušas negali rast geresnės sau giminės, kap aš. Juokas sviete. Pagalvok tik moteriške! — pyko Zigmas.

— Nu-nu. Nebijok. Visa ir bėda, kad Pranė prilipo prie jo, kap musia prie medaus. Aš Jonui nekartą sakiau, kad nestų, nes iš to nieko nebus, o tik žmonių juokas.

— Nu, tai aš jam pasakysiu! Nenoriu, kad paskui dėl jo mergos mane seniai Krušai keiktų. Tegul sau susiranda mergą lygią, o nekišą pirštų terpu durų.

— Nerėk, seni, be reikalo. Dar žmonių juoko kolaikas nėra. Tegul vaikščioja, o gal kas ir bus... Kad tu zinotai, kokia meili su manim Krušienė, o jau apie Pranę, tai ir apsakyti sunku. Nemanyk, kad Krušai toki baisūs, kad net dukteriai neduos su Jonu pakalbėt. Turtingi tai turtingi, bet visi žmonės vieno Dievo sutverti.

— Na, Krušui žento reikia piniguoto. O ką mūsų Jonas?! Jis darbininkas, ir aš tai matau ir visi tai mato.

Dėlto tai, žinoma, bėdos nėra. Bet kas negalima jam tai negalima!

Kažkas švilpaudamas atsikėlė vartus. Jonas. Basas, paraitojęs kelnes ir užsimetęs ant pečių meškerę sustojo prieš tėvus.

— Ko gi švilpauni an viso sodžiaus? Negali gražiai pareit namo? Labai tau linksma? Nežinia dėl ko? — subarė tėvas sūnų.

— Et! nejaugi verksiu? Ar verksiu ar džiaugsiuos — tas pat. O man geriau norisi džiaugtis nei verkti. Štai parnešiau gerų žuvų.

— Žuvys, Jonai, ne taip rūpi. Pasakyk, iš kur pinigo gaut. Reikia juk motina gydyt.

— Reikia. Aš, tiesa, suradau darbo. Meškeriojant atėjo geležkelietis ir pasakė, kad prie gelžkelio bus su geru uždarbiu darbo. Paketinau ateiti.

— Tai kadu eisi?

— Pirmadienį.

— Et, vaikel, dėl manęs nepalik namų.

— O ką jis veiks čia? An tokio sklypo žemės kas yra mumiem abiem daryt? Man seniui ir tai galima šitoji žemė apdirbt. O ką jau kalbėt apie šitokį arba mus abudu?

— Eisiu. Ten uždarbis neblogas. Man pragyvenimas dabar nedaug kaštuos. O jums pinigus perdavinėsiu per žmones.

— Dievo valia. Bet panedėlin neik, vaikel. Sako, kad negerai yra pradėti darbai pirmą dieną po šventės.

— Ką tu, Jone, čia kalbi?

— Mama! Taip galvojo žmonės seniau. Dabar kiti laikai, kitas gyvenimas, kiti žmonės! Jie nemėgsta pasakomis ir prietarais žaisti.

— Nesijuok, Jonai, iš senų pasakų ir prietarų. Oi, nesijuok! Atmink, kad seniau vargo tokio nebuvo, kap žmonės, kap tu sakai, mėgo pasakas ir prietarus visokius, — užstojo tėvas.

— Tėve! ir tada tas pats buvo. Bet dabar gyvenimas daugiau reikalauja iš žmonių, negu anais laikais. Jeigu žmonės taip gyventų ir rinktų pinigus, kaip anuo metu darė, tai mūsų sodžiuje visi būtų ir apsirengę ir nė vienam nereikėtų nei dirbti prie gelžkelio nei pirkti duonai ar bulvės.

— Užtaigi ir bėda, kad dar žmonės nemoka rinkti. Dėl to ir gyvena tep.

— O, dabar, tėvel, sunkiau pinigas gaunamas. Nėra kur uždirbti. O jei kas uždirba, tai pinigų nesiuva rankovėsna, o suvartoja juos gyvenimui ir jo reikalams. Dabar taip, kaip jūsų laikais, niekas iš bernų neina basas arba su vyžais bažnyčion. Mergos ir tos jau apsiausios pradeda vaikščioti.

— Žiūrėk, kokia Amerika pas tave! O prieš Sekmines bulves baigi. Ot tau ir moki gyventi!

(B. d.)

Minint Lietuvos krikšto sukaktuves

Kaip jau buvo rašyta, gegužės 29 d. Kaune buvo iškilmingai minimos Lietuvos krikšto 550 metų sukaktuvės. Jose dalyvavę Valstybės Prezidentas Antanas Smetona ir Kauno Arkivyskupas Juozapas Skvireckas pasakė pritaikintas kalbas. Prezidento kalba buvo įdėta „Aido" 11 ir 12 nr. Dabar dedame Arkivyskupo kalbą.

Red.

„Susirinkom čia šiandien paminėti 550 metų sukakties, kaip mūsų Tėvynėje Lietuvoje yra įsigalėjusi krikščionybė. Kristaus religija buvo žinoma Lietuvoje ir anksčiau. Ne vieną kartą dėta pastangų sukrikščioninti lietuvius. Mindaugo laikais Lietuva bent oficialiai buvo paskelbta krikščioniška šalimi. Vilniuje dar prieš krikščionybės įsigalėjimą buvo katalikų vienuolynų ir kunigų. Tačiau tikro krikščionybės įsigalėjimo Lietuvoje metais yra laikytini tik 1387 metai, ir Lietuvos sukrikščioninimo garbė tenka Didžiajam jos kunigaikščiui Jogailai.

Tapęs Lenkijos karaliumi, Jogaila, pats jau pasikrikštijęs Krokuvoje 1386 metais vasario 4 dieną, lygiai metams praslinkus, drauge su savo broliais ir daugybe jį lydėjusių Lietuvos bajorų ir kunigaikščių, atvyko į Vilnių ir čia drauge su Vytautu pasirūpino Lietuvos visuomenės krikštu.

Grįždamas į Vilnių, Jogaila turėjo nemaža palydovų. Be lietuvių, jį lydėjo nemaža lenkų didikų, pasauliečių ir dvasininkų. Bet krikščionybės skelbime tie Jogailos palydovai, nemokėdami lietuvių kalbos, nebuvo jam tinkama parama. Be abejo, jam daugiau galėjo padėti vietos, Vilniaus kunigai, ypač netrukus Vilniaus vyskupu paskirtasis Andriejus Vasila. Tačiau, kaip pabrėžiama raštuose apie Jogailą, jis pats, nors dar nelabai senas krikščionis, turėjęs aiškinti lietuviams svarbiausias krikščionių tikėjimo tiesas, pats išvertęs lietuviams lietuvių kalbon „Tėve mūsų", „Tikiu į Dievą Tėvą" ir aiškinęs tas maldas. Panašiai jis elgėsi su Vytautu ir Žemaičiuose. Iš jų, be abejo, turėjo eiti klausytojams suprantamas ir įtikinantis valdovų paraginimas pažinti Kristaus mokslo tiesą ir pasiduoti jai. Taigi, krikščionybės Lietuvoje platinime pirmoji vieta tenka skirti patiems anų laikų Lietuvos valdovams, — Jogailai ir Vytautui. Senovės kronikininkas juk neveltui pabrėžia, kad karalius Jogaila teisingai gali būti vadinamas lietuvių krikštytoju ir apaštalu.

Yra sakoma, kad nėra tautos be religijos. Tat ir mūsų protėviai dar prieš krikštą turėjo savo religiją. Religingumo jausmas juose buvo gal net gilesnis negu kituose. Nepažinojo jie tikrojo Dievo, bet dievybės pajautimas buvo gyvas. Kai amžinybėje visai žmonijai skirtas pilnas laikas jau buvo pasibaigęs, Dievo Sūnus, priėmęs žmogaus kūną, atėjo, kad tą žmoniją gelbėtų iš nuodėmių, kad būtų jos mokytojas ir vadovas kelyje į amžinąjį išganymą. Trejus metus Jis viešai skelbė savo mokslą, savo įsakymus ir reikalavo tikėti į Jo Evangeliją ir pasiduoti Jo įsakymams. Kristaus religija turėjo būti pasaulio religija. Kristus norėjo, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą (1 Tim. 2,4). Jo religija turėjo būti skelbiama visiems žmonėms, todėl Jis išsiuntė savo pasiuntinius: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visam sutvėrimui" (Mk. 16,15).

Kai buvo atėjęs Dievo Apvaizdos numatytas ir skirtas mūsų Tėvynei josios pilnas laikas, ir ji išgirdo skelbiamąją visam sutvėrimui Kristaus Evangeliją. Ji tikėjimu priėmė Kristaus mokslą ir jo įsakymus ir ryžosi pagal juos tvarkyti savo gyvenimą. Ne tuščias tai buvo Kristaus išgirstas žodis: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas". Tokios buvo priimtojo Lietuvos krikšto pasėkos.

Kristaus religija apima visą žmogų, su kūnu ir siela, įgimtoje ir antgamtinėje tvarkoje, asmeniniuose ir visuomeniniuose santykiuose, nuo lopšio ligi karsto. Ji yra ryšys, kurs sujungia žmogų su Dievu, žemę su dangumi, laiką su amžinybę. Kas krikščionis, tas visa, kas Dievo pareikšta, laiko tikrąja tiesa. Krikščionis visų pirma tiki, kad jis Dievo sutvertas tam, kad Dievą pažintų. Jį mylėtų. Jam tarnautų ir taip laimėtų amžinąjį išganymą. Aukščiausias žmogaus uždavinys yra tarnauti Dievui. Žmogaus valia pasiduoti Sutvėrėjo valiai Dievui tarnauti, reiškia visur ir visame vykdyti Dievo valią, bent nedaryti nieko tokio, kas tai valiai yra priešinga.

Tiesa, Dievo valia yra pažįstama iš įgimto žmogui dorovės įstatymo, kurį Dievas yra įrašęs į žmogaus širdį, kaip aiškina šv. Povilas Apaštalas (Rom. 2,14). Tas įgimtas įstatymas tiems, kurie nežino jo apreiškimo, tvarko santykius su Dievu, su artimu ir su mumis pačiais. Bet jau pagonių filosofas (Cicero) dejavo, kad dievai nedavę žmonėms vieno, visiems privalomo, dorovės įstatymo, ir pagonių apaštalas Povilas aiškiai liudija, kad įgimtu protu pažinimas Dievo neapsaugoja žmonių nuo dorovinio sugedimo. Doroviniu atžvilgiu ir senovės lietuviai nestovėjo žemiau už kitas pagoniškas tautas. Bet tik krikščionybė nurodė jiems tikrosios dorovės kelią. Po krikšto jiems apreikštoji Dievo valia, Dievo įsakymai negalėjo pasilikti paslaptis. Jiems jau tiko Kristaus žodis: „Jei nori įeiti į gyvenimą, laikyk įsakymus". Įsakymai, laikytini lietuviams po krikšto, buvo Kristaus moksle. Jo Evangelijoje, nes krikščioniškoji dorovė negali būti atskirta nuo krikščioniškos religijos. Ji yra esminė religijos dalis.

550 metų Lietuvos istorijos liudija, kad lietuviai visa širdimi pamilo visą Kristaus religiją, kad gyvu tikėjimu priėmė Kristaus religijoje apreikštąsis tiesas ir, paduodami savo valią apreikštajai Dievo valiai, stengėsi eiti Dievo įsakymų keliu, siekti šventumo, siekti amžinojo išganymo.

Mes, lietuviai, švęsdami dabar 550 metų Krikščionybės jubiliejų, turime pakelti dėkingas širdis prie Aukščiausiojo, karštai padėkoti Sutvėrėjui už pažintąją amžinąją tiesą, už malones, kurios, tos tiesos besilaikant, padėjo mūsų tautai vykdyti Dievo valią ir siekti išganymo; bet taip pat drauge turime prašyti Sutvėrėją, kad mes nuolat Jį geriau pažintume, kad mes į Jo apreikštąsias tiesas giliau tikėtume, kad Kristaus įstatymus ir Jojo valią geriau vykdytume, nes šiandien didžiausiais pavojais gresianti žmonijai liga yra ta pati pirmojo žmogaus puikybė: „Būsite, kaip Dievas" ir „Dievui netarnausiu, Jo valios neklausysiu." Mes gyvename tokiais laikais, kada daugybė žmonių atšimeta nuo Kristaus, nebenori tiesos, jos neieško ir, išgirdę apie ją kalbant, klausia su Pilotu: „Kas yra tiesa?" Dorovinio pakrikimo bangos nori užlieti visą pasaulį, nes žmonės labiau, negu kada nors, stato savo valią aukščiau už bet kurią kitą valią ir pačiam Sutvėrėjui drįsta sakyti: „Netarnausiu". Kristų pažinusiai Lietuvai, Kristui ištikimiems lietuviams Jis vienas buvo, yra ir turi pasilikti: via, veritas et vita — kelias, tiesa ir gyvenimas".

Ką sako Lenkijos Konstitucija

Pradėkime nuo pirmojo Konstitucijos straipsnio. Šis straipsnis skelbia, kad Lenkijos Valstybė yra bendra gerovė visų piliečių. Senoji 1921 metų Konstitucija skelbė Lenkijos Valstybę esant padaru ir nuosavybe lenkų tautos, naujoji gi Konstitucija apie lenkų tautą visai nekalba. Dabartinė Konstitucija pripažįsta Lenkijos Valstybę visų piliečių gerove arba nuosavybe. Nekalbėsime čia apie tai, kokios politinės tendencijos glūdi šitame nuostate. Mums tik svarbu pažymėti, kokia yra tiesioginė šito nuostato prasmė. O jo prasmė yra labai aiški, ypač sugretinus šį nuostatą su kitais Konstitucijos nuostatais, kalbančiais apie piliečių teises ir pareigas Valstybės atžvilgiu. Taigi, jeigu Konstitucija skelbia, kad Valstybė yra bendra gerovė visų piliečių, ir kad visi piliečiai turi atlikinėti vienodas pareigas Valstybės atžvilgiu, tai savaime aišku, kad ir visomis teisėmis, kaip svarbiausiomis Valstybės teikiamomis gerybėmis, turi naudotis *visi* piliečiai *lygiai*.

Penkto straipsnio antruoju punktu Konstitucija leidžia piliečiams ugdyti asmenines vertybes ir užtikrina sąžinės, žodžio bei telkimosi draugijomis laisvę.

Ką reiškia sąžinės ir žodžio laisvė? Sažinės laisvė yra ne kas kita, kaip įsitikinimų arba pažiūrų laisvė, o žodžio laisvė reiškia, kad Valstybės piliečiai gali laisvai (aišku, įstatymų ribose) savo mintis reikšti ne tik sakytu, bet ir rašytu žodžiu. Kitaip sakant, Konstitucija užtikrina savo piliečiams spaudos laisvę. Visi taip pat piliečiai turi teisę steigti draugijas, jeigu tik jos nekenkia, kaip Konstitucijoje sakoma, visuotinei gerovei.

Iš antrojo punkto 64-to straipsnio seka, kad teismų pareiga yra palaikyti Valstybėje teisinę tvarką ir ugdyti teisės pajautimą visuomenėje. Taigi priimama, kad teismo sprendimai visuomet turi būti teisingi, nes tik teisingi teismo sprendimai gali prisidėti prie teisės pajutimo ugdymo visuomenėje.

Iš ketvirtojo punkto 68-to str. seka, kad niekas negali būti baudžiamas už veiksmą, kuris nėra aiškiai įstatymų uždraustas.

109 str. skelbia, kad kiekvienas pilietis turi teisę laikytis savo tautystės ir laisvai ugdyti savo gimtąją kalbą bei tautines savybes. Mums, šio krašto lietuviams šis nuostatas yra labai svarbus ir įsidėmėtinas. Lygiai įsidėmėtinas yra 110 Konstitucijos straipsnis, kuriame aiškiai kalbama apie tautinių mažumų teises Lenkijoje. Tame straipsnyje skelbiama, kad Lenkijos piliečiai, priklausą tautinėms ar kalbos mažumoms, turi, kaip ir kiti piliečiai, lygią teisę steigti savo lėšomis, prižiūrėti ir valdyti labdarybės, religines, visuomenines draugijas, mokyklas ir kitas auklėjamąsias įstaigas, naudotis jose laisvai savo kalba ir vykdyti religines praktikas. Vadinas, teisiniu atžvilgiu visi Lenkijos piliečiai yra lygūs, neatsižvelgiant į tai, kokios jie yra tautystės ar tikybos.

Antras punktas 49-to str. skelbia, kad joks įstatimdavystės aktas negali prieštarauti Konstitucijai. Iš to reikia daryti šitokią išvadą: kadangi Valstybės, taigi ir administracijos organai veikia tik pagal įstatymus, o įstatymai negali prieštarauti Konstitucijai, tai ir visų Valstybės organų veikimas negali prieštarauti Konstitucijai, kaip svarbiausiam įstatymui iš visų įstatymų. Jeigu kur nors, pav., administracijoj pasitaiko prieštaravimų Konstitucijai, tai teisiniu atžvilgiu imant, elgiamasi neteisėtai.

Kadangi Lenkijos Valstybė yra bendra gerovė visų jos piliečių, kadangi atliekame Valstybei įstatymų numatytas pareigas ir kadangi turime Konstitucijos užtikrintas lygias teises, tai visuomet turime teisę reikalauti kultūrinio ir visuomeninio veikimo laisvės.

A. P.

Blaivinkime pramogas

Nesivaldančiam yra visada ir visur pakankamai progų svaigintis alkoholiu. Bet šiaip žmogus, kad ir labai santūrus, blaivumo dorybę dažniausiai užmiršta pasitaikančiomis progomis. Todėl teisingai Amžinoji išmintis mus įspėja: „Kas mėgsta pavojų, tas jame pražus" (Ekli. 3,28).

Su gražiuoju pavasariu atsinaujina pasilinksminimai ir pramogos atviroje gamtoje. Tai būtų labai sveikas dalykas, kad mūsų gegužinių, iškylų, ekskursijų ir šiaip šventadieninių išvažiavimų į gamtos malonų prieglobstį nelydėtų nelaimingieji degtinės ir alaus buteliai. Kur, kur, bet čia alkoholis yra tikrasis žmogaus džiaugsmo naikintojas, nes pasigėrę nebemato jokio gamtos grožio ir nebejaučia sveikatingosios jos įtakos. Tik iš sveikos dvasios ir sveiko kūno einąs linksmumas vertas tikro žmogaus džiaugsmo vardo. Svaigalų sukeliamas trukšmingumas yra besielis džiaugsmas, po kurio seka slegianti dvasios ir kūno depresija.

„Svaigiosios" pramogos yra mūsų negailestingos sugertuvės. Įsismaginęs ir šykščiausias žmogus pasidaro „minkštesnis". O ką bepasakyti apie tuos „žmonelius", kurie „tirpsta" prie kiekvieno susitikimo su geraisiais bičiuliais. Gegužinės ir iškylos tokių „minkštadūšių kišenėms yra tikra prapultis. Ką per savaitę sunkiai prakaituodamas uždirbo, šventadienio pramogoje lengvaširdiškai palieka prie „bufeto su svaigalais". Todėl didelį patarnavimą savo broliams padarytų tie pramogų rengėjai, kurie panaikintų tuos pragaištinguosius pramogų „svaiginamuosius bufetus".

O koks papiktinimas pramogų mažiesiems dalyviams! Juk į pramogas su suaugusiais renkasi ne tik neprieaugliai, bet veržiasi į jas ir maži vaikai. Taip ir turėtų būti, kad gražieji šventadienių popiečiai būtų skiriami šeimų bendroms iškyloms ir pasilinksminimams. Dažnai pasitaiko, kad tėvai, kasdieną anksti skubėdami darban, o vakare vėlai namo grįždami, savo mažųjų net ištisomis dienomis nepamato, ar bent su jais tinkamai nepabendrauja. Bet ką tie mažieji pelnys iš šventadieninių šeimininių iškylų, jeigu jų tėvai, kartu su mažaisiais išsineša ar išsiveža į gražiąją gamtą svaigalų, juose (svaigaluose) panardo ir savo protą ir savo širdį? Nusigėrusiųjų biaurios dainos ir šlykščios kalbos yra nekaltųjų vaikučių sielų žudynė. Jaunose, gležnose širdyse lengvai įsispraudžia kaip gera, taip ir bloga, ir bloga juo ilgiau jose pasilieka. O tikrai garbingi mūsų darbai ir elgsena tik tada bus, kada mes viską dirbsime blaiviu protu ir giedria dvasia.

Kad ir tie mūsų viešieji pasirodymai pramogų ir iškylų metu — jie turi būti geriausiomis pramogomis mūsų gražiam pasirodymui, mūsų dvasios ir kūno naudingam atšviežinimui, mūsų šeimų gyvenimo stiprinimui. Ne plikas pelnas, ne egoistinis smaguriavimas turi būti tikslas visų mūsų pramogų, bet visų tautiečių stiprinimasis ir artėjimas prie mūsų pagrindinio tautinio uždavinio — išlikti mažumai daugumos masėje.

„L. B."

Sklandyme Lietuva yra laimėjus antrą vietą pasaulyj

Kaip jau rašėme, lakūnas Alfredas Gysas, dabar instruktoriaująs Nidos sklandymo mokykloje, gegužės 25 d. pagerino ligi šiol buvusį Lietuvos sklandymo rekordą. Sklandytuvu „Žaibas" lak. A. Gysas pakilo gegužės 24 d. 4,33 val., o nusileido gegužės 25 d. 6,36 val., išbūdamas ore 26 val. 03 min. Pasiektas rekordas suteikia Lietuvai išsilaikymo ore vienviečių sklandytuvų klasėse antrąją vietą, neskaitant SSSR atitinkamą rekordą (38.10 val.), FAI neužregistruotą.

FAI biuletenio duomenys, išsilaikymo ore vienviečiu sklandytuvu pasauliniai rekordai dabar turės būti šie: Vokietija — 36,36 val., Lietuva — 26,03 val., Vengrija — 24,14 val. Lenkija — 22,14, Turkija — 18, 36 val., Austrija — 16,28 val., Šveicarija — 16,20 val., Prancūzija — 16,06, Anglija — 13,07 val., Jugoslavija—10,45 val. ir t. t.

Sklandytuvas „Žaibas", kuriuo pasiektas šis pasaulinio masto rekordas ir per jį Lietuva įvesdinama į pirmaujančias pasaulyje sklandymo srityje vietas, pastatydintas iš lėšų, suaukotų Lietuvos Aero Klubui geležinkelininkų.

KORESPONDENCIJOS

Rušiškė, Kaltinėnų valsč. *Ir čia neatsilieka.* Rušiškė—nedidelis kaimas: yra tik 10 ūkininkų. Visi susipratę lietuviai ir beveik visi skaito lietuviškus laikraščius ir knygas. Jaunimas taip pat tautiškai susipratęs. Tik kiek kitaip atrodo vietos lietuvaitės. Jos susideda su visokio plauko išsivertėliais. Bet ir jos gal susipras ir liausis ėjusios tokiu keliu.

Nepatenkintas.

Lukna, Kaltinėnų valsč. *Statoma mokykla.* Čia statomi valstybinei mokyklai namai. Statybos darbai pradėti šio mėnesio pradžioje. Vietos gyventojų daugumas yra lietuviai, todėl jie tikisi, kad naujai pastatytoje mokykloje jų vaikai būsią mokinami ir lietuvių kalbos.

Šio kaimo ūkininkai beveik visi prenumeruoja lietuviškus laikraščius. „Aido" gauna 4 egz.

Miškinis.

Gervėčiai. *Pamaldos ir vėliava.* Pagal ligi šiol nustatytą tvarką Gervėčių parapijos bažnyčioje gegužės mėnesį lietuviškos gegužinės pamaldos turi būti antradieniais ir penktadieniais. Kitomis dienomis — lenkiškos. Anksčiau šioje bažnyčioje tokios tvarkos ir buvo laikytasi, bet šiemet jau buvo kitaip daroma. Šiemet gegužės mėnesį lenkiškos gegužinės pamaldos buvo laikomos kasdien per visą savaitę, vadinasi, pridėta dar dvi dienos, o lietuviams pamaldos buvo laikomos labai anksti—8 val. ryto.

Paskutinę gegužės mėnesio dieną, kurioje turėjo būti lietuviški giedojimai, žmonių prisirinko apie 200. Tą dieną turėjo būti lietuviškai giedama ir procesijos metu. Deja, tą dieną lietuviams pamaldos atlaikytos anksčiau, o iškilminga procesija ir pamaldų pabaiga buvo jau su nelietuviškais giedojimais.

Šio mėnesio 7 d. Gervėčių parapijos lietuvių delegacija lankėsi pas Vilniaus arkivyskupą bažnytinės vėliavos reikalu. Kaip žinia, prieš keletą metų šios parapijos lietuviai savo lėšomis buvo įsigiję vėliavą, bet jos vietos klebonas į bažnyčią neįsileido ir dar ir dabar ji yra Vilniuje šv. Mikalojaus bažnyčioje.

Kurijos kancleris prelatas Savickis Gervėčių parapijos lietuvių delegacijos prie arkivyskupo neprileido, pareikšdamas, kad jų vėliava negalinti būti į bažnyčią įleista, nes ji esanti lietuviškų tautiškų spalvų. Iš tikrųjų ta vėliava vienoje pusėje yra raudonos, antroje—žalios spalvos. Kitokių spalvų joje nėra.

Prieš porą metų vietos klebonas kun. Chodyka lietuvių delegacijai buvo pareiškęs, kad jis vėliavos negalįs įsileisti todėl, kad joje yra išsiūti lietuviški žodžiai.

Dabar, kaip matyti, kurijos kancleris surado dar vieną priežastį...

Vasaris.

Vaičiuliškė, Suvalkų apsk. *Trukdytojai.* Šiame kaime yra Oškinių lietuvių pieninės filija (pieno nugrėbimo punktas), kuri čia veikia nuo 1935 metų. Nors apylinkės ūkininkai dar ne visi savo karvių pieną teikia šiai pieninei, bet vis dėlto daugumas jau supranta jos naudą ir ją palaiko pavyzdingai. Tai duoda vilties, kad ir ateityje šios apylinkės pieno ūkis augs ir plėsis, žinoma, jeigu nebus pašalinių kliūčių. Deja, trukdytojų jau dabar atsiranda.

Neseniai Šipliškių pieninė (nelietuvių) įsteigė savo filiją Vaiponės kaime, kuris yra nuo Vaičiuliškės už 3 klm. Iš karto buvo manyta, kad ši filija steigiama tam, kad žmonės laisvai galėtų (kur kas nori) vežioti pieną. Bet dabar jau atsiranda tokių, kurie net reikalauja, kad Vaičiuliškės kaimo ūkininkai pieną vežiotų ne į Oškinių, bet į Vaiponės pieno nugriebimo punktą.

Tačiau vaičiuliškiečiai žino, kad trukdytojai to reikalauti neturi teisės ir yra nusistatę jų neklausyti.

Girdėjęs.

VILNIAUS KRONIKA

Lietuvių suvažiavimas neįvyks

Vilniaus lietuvių sumanymu, birželio mėnesio 26 ir 27 dienomis, Vilniuje turėjo įvykti pirmasis šio krašto lietuvių atstovų suvažiavimas, kuriame turėjo būti aptarti šio krašto lietuvių visuomenės tautiniai kultūriniai ir ekonominiai reikalai. Suvažiavimo atsakingas asmuo turėjo būti kun. K. Čibiras.

Suvažiavimo reikalu prašymas buvo įteiktas Vilniaus Miesto Storastijai birželio 4 dieną. Prašymą pasirašė kun. K. Čibiras dir. M. Šikšnys, inž. M. Kraužlys, red. A. Burokas ir red. J. Latvys.

Birželio 15 dieną suvažiavimo organizatorių atstovams nuvykus Vilniaus Miesto Storastijos Įstaigon, ten jiems žodžiu buvo pranešta, kad jų prašymas storastos esąs išspręstas neigiamai.

Dar dėl pavasario stojamųjų egzaminų

Vytauto Didžiojo gimnazijos direkcija prašo mus pranešti, kad stojamųjų egzaminų į antrąją ir aukštesnes klases šį pavasarį nebus. Jie bus šių metų rudenį, po vasa os atostogų. Tų egzaminų laikas bus savo metu paskelbtas.

Naujas teologijos magisteris.

Birželio 11 dieną Vilniaus Bazilikoje išśventinta 20 jaunų kunigų, jų tarpe du lietuviai: Bronislovas Sakavičius ir Konstantinas Gajauskas.

Iš šių 20 pabaigusiųjų kunigų seminariją 4 kunigai yra teologijos mokslo magisteriai, jų tarpe vienas lietuvis — kun. Bronislovas Sakavičius. Jis buvo parašęs magisterinį darbą tema: „Teisingo atlyginimo klausimas pagal *Rerum-Novarum ir Quadragesimo Anno* enciklikas. Šis darbas tiesioginio profesoriaus Vilniaus universiteto rektoriaus kun. Voicickio buvo įvertintas laipsniu „gerai". Pagaliau, birželio 14 dieną kun. Br. Sakavičius šį savo mokslinį darbą prie universiteto profesorių komisijos apgynė ir įsigijo teologijos mokslo magisterio laipsnį.

Iš lietuvių amatininkų gyvenimo

Šio mėnesio 11 dieną Vilniaus lietuviai amatininkai parašė ir nusiuntė Lenkijos premjerui gen. Slavoj-Składkovskiui memorialą, kuriame prašė paveikti administracijos įstaigas, kad vėl leistų veikti uždarytoms lietuvių įstaigoms ir draugijoms.

Šio mėnesio 12 dieną mūsų amatininkai buvo surengę išvyką į Trakus. Ten nuvykę ežero saloje prie Kęstučio pilies pažaidė tautiškų žaismų ir padainavo lietuviškų dainų.

Norima leisti jaunimui skirtą laikraštį „Vagos"

Vilniaus gyventojas Antanas Panavas, birželio 2 dieną gavęs Vilniaus Miesto Storastijos uždraudimą leisti jaunimui skirtą laikraštį „Jaunimo Dienos", birželio 16 dieną vėl įteikė Miesto Storastijai deklaraciją, kad jis norįs leisti jaunimui skirtą lietuvių kalba laikraštį „Vagos".

Dėl laikraščių gavimo.

Jau esame rašę, kad „Aido" redakcijos prašymas leisti išsirašyti Lietuvos Valstybėje einamus laikraščius Vilniaus Miesto Storastijoje išspręstas teigiamai ir laikraščiai išsirašyti. Deja, iki šiol „Aido" redakcija dar nėra gavusi nė vieno anos pusės dienraščio. Argi ir vėl kur jie būtų sulaikomi? O gal jų mums nesiunčia?

Dievo Kūno šventė Vilniuje

Šių metų Dievo Kūno šventės iškilmių programa tokia: 10 v. Bazilikoje bus iškilmingos pamaldos, kurias laikys Vilniaus arkivyskupas. Apie 11 val. prasidės procesijų ir organizacijų eisena. Eis Pilies, šv. Jono, Daminykonų, Vilniaus, Ožeškienės ir Mickevičiaus gatvėmis. Pirmoji evangelija bus prie Bazilikos, antroji — prie šv. Jono bažnyčios, trečioji — prie šv. Kotrynos bažnyčios, ketvirtoji — prie šv. Jurgio bažnyčios. Pirmiausia eis mokyklos, paskiau organizacijos ir bažnyčių procesijos. Procesijų eisenoje, kaip kasmet, dalyvaus ir šv. Mikalojaus parapijos lietuvių procesija.

Jeigu būtų lietus, šios iškilmės įvyktų tą pačią dieną 4 val. po mišparų.

Atvyks daugiau lietuvių maldininkų

Kaip žinia, gegužės 29 d. Vilniaus Kalvarijas lankė Švenčionių ir kai kurių aplinkinių parapijų lietuviai. Jiems vadovavo Švenčionių dekanas kun. J. Dubietis, kun. Pr. Bieliauskas ir kun. K. Gečys.

Sekminių pirmą dieną taip pat buvo suėję, suvažiavę lietuviai maldininkai beveik iš viso krašto. Jie lankė Kalvarijas kartu su Vilniaus Šv. Mikalojaus parapijos lietuviais. Maldininkų minia tiek buvo gausi, kad turėjo pasiskirstyti į tris grupes, kurioms vadovavo šv. Mikalojaus parapijos klebonas kun. K. Čibiras, kun. Pr. Bieliauskas ir kun. E. Basys.

Kaip girdėti, šiuo metu įvairiose mūsų krašto vietose vėl organizuojamos lietuvių maldininkų kelionės į Vilnių. Atvyks tie, kurie nebuvo. Kai kurių parapijų lietuviams vadovaus jų klebonai, kiti būriai atvyks be kunigų. Įdomu pažymėti, kad iš kai kurių Švenčionių apskrities vietų lietuvių jaunimas ketina atvykti pasipuošęs lietuviškais tautiniais drabužiais.

Konservatorijos mokinių koncertas

Birželio 12 dieną Vilniaus Muzikos Konservatorija buvo surengusi savo mokinių muzikos viešą koncertą, kuris įvyko Didž. teatre. Koncertas turėjo didelį pasisekimą. Bet geriausiai pasirodė aukštesniojo konservatorijos kurso lietuvis mokinys Antanas Karužas. Jo pasirodymą palankiai įvertino ir lenkų spauda.

Dar dėl žyminio mokesčio

„Aido" 12 nr. buvo rašyta, kad Vilniaus Iždinė pareikalavo iš uždarytos Lietuvių šv. Kazimiero D-jos valdybos 800 auksinų žyminio mokesčio. Dabar arčiau pasiteiravus sužinota, kad Vilniaus Iždinė pareikalavo sumokėti už 1937 metus pridedamojo žyminio mokesčio ne 800, bet 868 auks. ir 80 sk.

Formališkai imant, šį reikalą turėtų išspręsti šios draugijos valdiškas kuratorius, bet, kaip matyti, pinigų reikalaujama iš valdybos.

Naujas lenkų teatro direktorius.

Vilniaus lenkų teatro direktoriui Špakevičiui atsisakius, vietoj jo Vilniaus miesto magistratas ėmė ieškoti naujo direktoriaus. Jau buvo suradęs plačiai žinomą artistą-poetą Bujalskį. Bet lenkų dešiniųjų grupei prieš jį sukrutus, išsirinktas Leopoldas Pobug-Kielianovskis.

Redakcijos atsakymai

M. Vilkišiui Amerikoje. Pinigus gavome, ačiū.

Pauliukui. Tuo reikalu patartumėm kreiptis į apskrities seimelį.

Trumpos žinios

— Tarp Vokietijos ir Vatikano eina derybos dėl konkordato, kurį buvo sudariusi Austrija su Apaštališkuoju Sostu. Derybos eina nesklandžiai, atsiranda netikėtų sunkumų. Daugiausia sunkumų yra su jaunimo auklėjimo reikalu, nes Vokietijos vyriausybė norėtų šį reikalą viena tvarkyti.

— Belgijoje vis dar kartojasi žemės drebėjimas. Jis, tiesa, nestiprus, bet gyventojams yra įvaręs daug baimės.

— Švietimo ministeris Svientoslavskis birželio 15 d. išvyko Rumunijon su vizitu pas jos švietimo ministerį. Jis būsiąs priimtas specialioje audiencijoje ir karaliaus Karolio II. Bukarešte ministeris skaitysiąs paskaitą iš chemijos srities ir gausiąs iš universiteto garbės daktaro pažymį.

— Iš Rumunijos pranešama, kad vienoje ligoninėje, esą, gimęs berniukas su trimis rankutėmis ir dviem širdelėmis; viena širdelių yra pilve ir neveikianti.

— Lenkijos pietuose buvo didelės audros, kurios sunaikino daug javų. Pažymėtina, kad per vieną audrą iškrito ledai sulig vištos kiaušinio didumo.

— Į Lenkiją atvežti šventojo Andriejaus Bobolo palaikai. Jie iškilmingai sutinkami tikinčiųjų. Dabar iš Krokuvos nuvežti Varšuvon.

Įvairumai

Moterų mados

Puošimasis, noras būti gražesniu yra įgimtas dalykas moterų būdui. Pasirodo, kad visos modernaus gražinimosi paslaptys jau buvo žinomos prieš kelis tūkstančius metų. Veidrodžiai (teisybė, tik metaliniai, nes stiklo dar nebuvo!), pudra, pieštukai lūpoms dažyti ir kitos moteriško tualeto gudrybės yra randamos senovės graikų ir Egipto moterų kapuose. Bet ir kitų kraštų moterys anais tolimais laikais taip pat buvo nemažos dabitos. Ana, ir mūsų prosenelės, kaip rodo kapų iškasenos iš prieš krikščioniškos gadynės, Mažoje ir Didžioje Lietuvoje, mokėjo visai neblogiau puoštis, negu mūsų dienų gražuolės. Gintariniai ir stikliniai karoliai, auksinės ir žalvarinės sagos, įvairios apyrankės liudija apie aukštą mūsu seniai gyvenusių sesučių skonį... Nieko negalima pasakyti prieš natūralų pomėgį gražiau atrodyti, nes tai yra būtinas kultūrinio gyvenimo dalykas. Bet, deja, šiais laikais natūralų palinkimą ir grožį gresia nustelbti įvairūs liguisti pasireiškimai, kurie su tikru grožiu neturi nieko bendro. Norėdamos, žūtbūt, būti „gražesnės", išsiskirsti iš visų, patraukti į save dėmesį, šiandien moterys griebiasi priemonių, kurios aiškiai stovi anapus paikumo ribų...

Paskutiniuoju laiku Paryžiaus turtingųjų sluoksnių moterys viešai rodosi su dažytais... ausų galiukais! Vienos ausis nudažo bespalviu smalkalu (laku), o kitos ausis dažo įvairiomis spalvomis: raudonai, žaliai, mėlynai ir t. t.... Pasitaiko matyti „gražuolių", kurių dantys yra nudažyti visomis vaivorykštės spalvomis!

Amerikos moterys rodo didelį pamėgimą kariškiems dalykams. „Paskutinė" mada Amerikoj reikalauja, kad moteriškas rankinukas būtų panašus į dujokaukę, skrybėlaitė — į plieno šalmą, pieštukas lūpomis — į oro bombą. O Londono gražuolės pieštukus lūpoms ima nešioti... bateliuose, kur prie užkulnio yra pritaisytos tam tikros makštelės. Negalima sakyti, kad tai būtų labai praktiška ir higieniška, užtat... madinga!

Pataikaudamas moterims, vienas pirštinių fabrikantas Prahoj pagamino moteriškas pirštines su raudonai dažytais pirštų galiukais. Žinoma, tokias pirštines pirks tik tokios moterys, kurios iš tikrųjų pirštų nagus dažo...

Anglija ginkluojasi

Birželio 15 d. Anglijos vyriausybė užtraukė naują vidaus paskolą. Tą dieną buvo surinkta 80 milijonų svarų sterlingų, arba pusantro milijardo auksinų. Visi šie pinigai bus išleisti ginklams.

Ši paskola, jau antroji iš eilės, skiriama apsigynimo reikalui. Pirmoji paskola siekė 100 milijonų ir buvo užtraukta pernai; be to, pernai iš biudžeto likučių apsiginklavimui buvo paskirta dar 29 milijonai.

Artimuose Anglijos vyriausybei sluoksniuose kalbama, kad šiais metais apsiginklavimui daugiau pinigų nebus išleista.

Prieš pora dienų buvo paskelbta, kad Amerikoje užsakyta 400 lėktuvų, pačioje Anglijoje pradėta statyti 800 ir bus išbaigti už 6 mėnesių. Vokietijos fabrikai taip pat pasisiūlė pastatyti Anglijai įvairių rūšių lėktuvų.

KARAS KINIJOJE

Japonai rengiasi paimti Hankau

Japonų armijos vadovybė šiuo metu stengiasi paimti laikinąją Kinijos sostinę Hankau.

Hankau yra prie Mėlynosios upės ir prie geležinkelio, kuris eina iš Pekino Kantonan per Čengčau. Japonų armijos dabar eina į Hankau dviem keliais. Viena armija eina geležinkeliu iš šiaurės, kita slenka iš rytų, prisilaikydama Mėlynosios upės. Pirmoji armija turi dar apie 250 kilometrų kelio, antroji suspėjo jau užimti Ankingo miestą ir turi taip pat ne mažiau 250 kilometrų.

Kiniečiai didvyriškai ginasi. Jie Mėlynoje upėje pristatė užtvarų, kad japonų laivai negalėtų plaukti į Hankau. Prie Geltonosios upės jie išardė pylimus ir paleido vandenį į lygumas, kuriomis eina japonai. Potvynyje paskendo nemaža ramių kiniečių, bet pagadino kelius ir sutrukdė motorizuotoms dalims žygiuoti priekin. Be to, partizanai nesnaudžia ir ardo geležinkelių tiltus japonų armijos užpakalyje.

Kinijos diplomatai veikia

Kinijos diplomatai šiuo metu pasidarė nepaprastai veiklūs. Ambasadorius Londone kelis kartus lankėsi pas min. Halifaksą ir išgavo iš jo pasižadėjimą paskolinti Kinijai 10 milijonų svarų sterlingų. Prancūzijos vyriausybė taip pat pasižadėjo paskolinti pinigų amunicijai ir ginklams ir nusiųsti savo instruktorių. Be to, ji jau sutiko statyti geležinkelius Kinijos pietuose ir sujungti juos su Indokinija, iš kur lengviau bus galima pristatyti ginklų. Pagaliau, derybos su Sovietų Rusija taip pat pasibaigė laimingai: jos vyriausybė prižadėjo pristatyti nemažą skaičių lėktuvų, tankų, patrankų ir amunicijos.

KARAS ISPANIJOJE

Nacionalistai paėmė Kasteloną

Kelių savaičių karo veiksmai prie Viduržemio jūros, pagaliau, pasibaigė nacionalistų laimėjimu: birželio 13 d. Kastelono miestas buvo atimtas iš vyriausybininkų.

Kastelono miestas yra prie Viduržemio jūros, turi apie 60.000 gyventojų. Vyriausybininkai jį gynė atkakliai, nes iš jo dabar eina atviras kelias į Valenciją. Karo reikalų žinovai tvirtina, kad po šio laimėjimo jau prasidėjo karo veiksmai prieš Valenciją.

Teruelio apylinkėse ir Pirėnejų kalnuose ėjo mažesnės kautynės.

Laivų bombardavimai

Laivų bombardavimai nesiliauna. Nacionalistų lėktuvai gaudo atviroje jūroje ir prie pakraščių laivus ir naikina juos bombomis. Per pastarasias dienas jie nuskandino 11 anglų laivų ir tiek pat smarkiai apgadino. Gen. Franko paaiškino Anglijos vyriausybei, kodėl, jis taip elgiasi. Pasak jo, daug ne anglų laivų iškelia Anglijos vėliavą ir po jos priedanga stengiasi nuvežti vyriausybininkams ginklų ir amunicijos. Jis skaičiais ir laivų pavadinimais parėmė savo žodžius. Dabar Anglijos vyriausybė įsakė ištirti, kiek yra tiesos gen. Franko pranešime, ir po to imsis atitinkamų priemonių savo laivams išsaugoti.

Pavasario stojamieji egzaminai

Vytauto Didžiojo gimnazijoje

prasidės birželio mėn. 23 dieną 8 val. rytą.

Tėvai ar globėjai, norį atiduoti savo vaikus, turi paduoti Gimnazijos Direkcijai prašymus iki birželio mėn. 21 dienos.

Prie prašymo reikia pridėti:

a) gimimo metrikai,

b) mokyklų pažymėjimai, jei prieš tai vaikas mokėsi kitoje mokykloje; pristatę 6 skyrių pažymėjimus turi sutrumpintus egzaminus,

c) deklaraciją, iš kurios būtų matyti, kad kandidatas yra lietuvių tautos; šioje deklaracijoje valsčiaus vaitas ar miesto magistratas turi pažymėti, kad duodąs deklaraciją asmuo yra lietuvių tautos.

Pastabos

1. Prašymai be metrikų ir deklaracijų bus atmesti,
2. Į I klasę bus priimami vaikai, gimę tarp 1926-IX-1 d — 1922-IX-1 d.
II „ „ „ „ „ „ 1925-IX-1 d. — 1921-IX-1 d.
ir t. t.

Direkcija.

„AIDO" REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: Wilno, ul. Dąbrowskiego 5—1. Administracija priima nuo 9 iki 13 val.

REDAKCIJA gaunamus straipsnius ir korespondencijas taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nespausdintų korespondencijų ir smulkesnių straipsnių redakcija nesaugo. Rankraščių savo lėšomis negrąžina.

PRENUMERATA: Metams — 3 auks. Užsienyje — 2 doleriai. Atskiro numerio kaina 10 skatikų. **Skelbimų kaina:** tik ketvirtame puslapy 20 skatikų už eilutę.

Leidėjas ir atsak. redaktorius **Liudvikas Cicėnas.** „RUCH" spaustuvė, Tatarska 6. Telef. 21-83.